ASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 170. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-го ВЕРЕСНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS FRIDAY, SEPTEMBER 3, 1954. JERSEY CITY and NEW YORK, No. 170. VOL. LXI.

АЙЗЕНҐАВЕР ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО СОЦІЯЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

НОВИХ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ РОБІТНИКІВ КОРИСТАТИМУТЬ З СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ; ВСІ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДІСТАНУТЬ ПІДВИЩКУ ПЕНСІЇ

Фрейзер, Колорадо. — Президент Айзенгавер під час свого відпочинку підписав кількадесять нових законів, між ними і закон про соціяльне забезпечення, який поширює соціяльне забезпечення на нових десять мільйонів робітників та збільшує пенсії всім тим, що вже були забезпечені. Президент заявив, підписуючи цей закон, що той закон є „наріжним каменем його програми, щоб зробити Америкою ліпшою і сильнішою". І дійсно, часописи підкреслюють, що це найважніший закон для господарки цієї країни, який прийняв 83 Конґрес. Президент Айзенгавер говорив про ті зміни, які є в тому законі. 1. Він поширює на десять мільйонів робітників добродійства соціяльного забезпечення, які досі з нього не користали. 2. Той закон також збільшує пенсії всім тим, що досі вже були забезпечені. Кожна забезпечена особа дістане принаймні 5-долярову підвищку, а інші підвишки виносять 13.50 доляра місячно, а родинам на 31.25 доляра місячно. 3. До соціяльного забезпечення належатимуть ті робітники, які заробляють до 4.200 долярів річно (досі 3.600). 4. Цей закон поліпшує платні тим робітникам, які дуже мало заробляли і внаслідок цього діставали менші пенсії. 5. Пенсіонери зможуть, згідно з новим законом, ще заробляти річно по 1,200 долярів і не втратять права на пенсію (досі вони могли заробляти тільки 800 долярів на рік). 6. Новий закон передбачає пенсії і для тих, які стануть нездібними до праці. Новий закон поширює соціяльне забезпечення на два мільйони фармерських робітників і на самих фармерів, які працюють самі на себе.

Досі старечі пенсії виносили від 25 долярів до 85 долярів місячно, тепер вони становлять від 30 до 98.50 долярів для самітних осіб. Для родин дотеперішні платні виносили від 30 до 108.50 доляра місячно, а тепер будуть значно підвищені. Новий закон не змінив ступневого збільшування вкладок від робітників і працедавців на соціяльне забезпечення, яке передбачене аж до 1970 року.

Республіканське виборче гасло цього року

Сінсінаті, Огайо. — Республіканські провідники на зборах в Сінсінаті ухвалили виборче гасло, з яким Республіканська Партія має йти до виборів цього року. Це гасло звучить: „Мир, поступ і добробут". Його мусить ще затвердити Республіканський Крайовий Комітет. Республіканська виборча плятформа звучить так: „Уряд президента Айзенгавера мусить мати більшість в найближчому Конґресі, щоб закінчити республіканську програму миру, поступу і добробуту, яка тепер так добре почала здійснюватися". Республіканці змагають до того, щоб цього року участь виборців у голосуванні була найбільша в історії ЗДА. Вони постановили перевести 7 жовтня по всій країні, у кожній виборчій окрузі „Крайовий Республіканський День", під час якого з ранку до вечора відбуватимуться збори з різнородною програмою.

Хто підписав комуністичну виборчу петицію — того взяли на список небезпечних осіб

Ню Йорк, Н. И. — Комуністична партія в Бронксі (Ню Йорк) збирала підписи на петицію за комуністичною кандидаткою, Елізабет Ґерлі Флинн, щоб вона могла кандидувати з 24-ої виборчої округи на члена Палати Репрезентантів. Виборча комісія передала петицію з усіма підписами Федеральному Бюрові Інвестиґацій, і всіх, хто дав свій підпис, візьмуть на список осіб, запідозрених в комунізмі. Представник Виборчої Комісії заявив, що так робитимуть з кожною виборчою петицією комуністичної партії і американської партії праці. Тим часом комуністичний часопис закликає комуністів підписувати петицію, щоб зібрати потрібних 3,000 підписів і цим дати можливість Елізабет Дж. Флинн кандидувати до Конґресу. Флинн належить до комуністичних провідників, яких засуджено за протидержавну діяльність.

Вашинґтон зачарований парадою леґіонерів

Вашинґтон. — 31 серпня Вашинґтон був зачарований величавою парадою Американськго Леґіону, яка тривала від 2-ої години пополудні до перших годин ранку 1 вересня. В поході взяли участь 75,000 леґіонерів, понад 300 оркестр і багато прикрашених авт. 750,000 осіб приглядалося цьому походові, якого столиця не бачила від сотні років. Впродовж перших двох годин маршу карети „Червоного Хреста" забрали 40 осіб, що зомліли в марші. В параді виступали 17,200 станиць Американськгоо Леґіону, із 48 стейтів ЗДА і вісьмох районів поза ЗДА. Під час паради працювала окрема комісія, що між іншим, прийняла резолюцію, в якій гостро виступає проти Американського Медичного Товариства за „постійну неоправдану атаку" на Американський Леґіон. Цю резолюцію запропонує комісія повній конвенції.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** з бувшим президентом Гербертом Ґувером поїхав на три дні ловити рибу до місцевості Фрейзер, Колорадо. Першого дня Ґувер ловив пструги, а Айзенгавер підписав 60 нових законів і зварив на два дні яринної юшки. Його секретар тим часом накупив хліба, масла, молока, соли, сметани й оцту. Айзенгавер любить ловити рибу і куховарити на вільному повітрі. Навіть у Вілому Домі він деколи куховарить на стриху своєї резиденції.

● **Ґватемальські комуністи** втікають до чужинецьких амбасад. І так, провідник ґватемальських комуністів Мануель Ґутіерез, бувший конґресмен і голова 50-тисячної робітничої спілки, втік до арґентинської амбасади, просячи права азилю. Досі він укривався перед арештуванням.

● **Окрема сенатська комісія** має вирішити, чи треба висловити сен. МекКарті догану за його невідповідну поведінку в Сенаті, як того вимагають три сенатори. Ця комісія працює згідно з п'ятим пунктом першого розділу Конституції, в якому сказано, що „кожна палата Конґресу може карати своїх членів за невідповідну поведінку, і навіть може позбавити прав сенатора більшістю двох третіх голосів".

● **Асистент** окружного прокуратора при повітовому суді в Кінґ (Вруклин, Н. И.) повідомив, що найближчим часом треба сподіватися важливого повідомлення в справі 24-річного купця Арнолда Шустера, якого вбив невідомий злочинець через два тижні після того, як Шустер виявив поліції банкового злодія Віллі Суттона.

УРЯД ДОПОМАГАЄ ЖЕРТВАМ ГУРАҐАНУ

Фрейзер, Колорадо. — Президент Айзенгавер зарядив, щоб усі аґенції негайно допомагали жертвам гураґану, який спричинив матеріяльні шкоди, що доходять до пів більйона долярів, та вбив 53 особи, а 16 осіб досі не віднайдено, і не знати, що з ними сталося. Гураґан „Керол" найгрізніше лютував у стейтах Нової Англії, а своїм крилом зачепив стейт Ню Йорк і Ню Джерзі. Війська Національної Ґвардії бережуть розбиті крамниці на Ровд Айленді і Массачусетс, щоб їх шумовиння не пограбувало. Відділи „Червоного Хреста" негайно вислали своїх представників на місця катастрофи, щоб нести поміч тим, що її негайно потребують. Забезпеченеві товариства вислали своїх урядовців, які мають оцінити шкоди. Президент Айзенгавер наказав, щоб урядовці не трималися бюрократичних приписів, тільки допомагали тим, що дійсно потребують помочі. Ґубернатор Ровд Айленду оцінює шкоди в цьому стейті на 50 мільйонів долярів. Забезпеченеві товариства оцінюють, що вони мусять заплатити коло 66 мільйонів відшкодування. Бюро погоди повідомляє, що зближається новий гураґан, який виник на півдні від Флориди. Але є надія, що він віятиме над океаном і не зачепить суходолу.

Міні висміває обіцянки республіканців

Шікаґо, Ілл. — Голова Американської Федерації Праці Джордж Міні, промовляючи на 25-их річних зборах Міжнародного Братства Електричних Робітників, закликав 3,500 делеґатів, щоб вони пам'ятали про ті республіканські обіцянки, які їм дано два роки тому перед виборами 1952 року. Він сказав, що про ці обіцянки треба пам'ятати тому, що республіканці й цього року знову будуть їх давати. Міні критикував заходи уряду в справі зменшення числа безробітних, яке збільшуватиметься, якщо уряд не залишить дотеперішнього свого самозадоволення в цій справі. Він стверджував, що уряд не здійснив своєї обіцянки щодо зміни робітничого закону Тефта-Гартлі. Три нові члени Ради Робітничих Відносин у Вашинґтоні обстоюють інтереси працедавців. Нічого не зроблено для підвищення мінімальної заробітної платні, і ЗДА готові стати державою, в якій міські нетрі заступлять мешкальні доми, бо нічого не робиться для будови нових мешканевих домів. Невдоволений Міні також і з того, що уряд не сприяє народній освіті.

Світова Рада Церков закінчила конвенцію молитвою про об'єднання християн

Івенстон, Ілл. — Світова Рада Церков закінчила свою другу Асамблею молитвою про об'єднання всіх християнських Церков. Урочисте закінчення Асамблеї відбулося в Першій Методистській Церкві, де 15 серпня відбулося її відкриття. В церкві зібралися делеґати та гості, щоб подякувати Богові за те, що могли бути разом, і висловити надію на краще майбутнє, коли прийде до об'єднання всіх віровизнань. В Асамблеї брали участь делеґати від 163-ох деномінацій протестантських і східних ортодоксальних церков із 48 країн. Світова Рада Церков заснована на першій Асамблеї 1948 року в Амстердамі (Голляндія). Найближча, третя Асамблея має відбутися в Греції або в Японії. Цю справу вирішить Центральний Комітет Асамблеї. Кінцеву проповідь виголосив норвезький єпископ Айвінд Берґрав, який висловив надію про майбутнє об'єднання всіх християнських деномінацій. Але він остеріг, що на швидке об'єднання надіятися не слід, бо цього не можна осягнути механічним способом — при допомозі заяв та резолюцій. Ця справа — сказав єпископ — в Божих руках і вона стане ділом, коли Бог того схоче. При цьому він пригадав, що вся Католицька Церква не належить до Світової Ради Церков, а ортодоксальні східні Церкви стоять на тому, що об'єднання буде можливе тільки тоді, коли всі деномінації повернуть до східнього християнства. Прийнято постанови, щоб усі деномінації молилися за об'єднання християнських Церков, а також резолюцію, в якій стверджуються переслідування християнства в деяких державах. Висоту річного бюджету встановлено в сумі 441,000 дол.

Перші звіти про наслідки щеплення проти поліо

Ню Йорк, Н. И. — Звіти повітових лікарів про наслідки щеплення сироваткою д-ра Солка проти недуги дитячого паралічу показують, що назагал немає випадків цієї недуги між тими дітьми публічних шкіл, які були нащеплені. Але в деяких повітах траплялися захворування на цю недугу й між нащепленими дітьми. Лікарі твердять, що в цих випадках діти могли заразитися цією недугою ще перед тим, як відбули всі три щеплення. Крайова фундація для поборювання дитячого паралічу не проголошує жадного звідомлення, чекаючи на закінчення „сезону дитячого паралічу", який ще триває.

УКРАЇНСЬКА РОДИНА З ТРЬОХ ҐЕНЕРАЦІЙ ЗАКІНЧИЛА СВОЄ СКИТАННЯ

Ню Йорк. — Між 76 іміґрантами, яких привіз минулої середи, 1-го вересня, з Німеччини до Ню Йорку винайманий Міжурядовим Комітетом для европейської міґрації літак, було 11 осіб трьох ґенерацій української родини Данила Пашка, що після 11 років скитання нарешті причалили до гостинних берегів цієї країни, яка має стати для них новою батьківщиною. Склад і кількість родини Пашків та їхня довга одиссея на скитанні звернули на себе загальну увагу, а згадана міжурядова іміґраційна аґенція видала в тій справі окреме пресове повідомлення. Родина Данила Пашка, що має 65 років, і його дружини Олександри 49 років, складається з трьох їхніх синів: Федора, Володимира і Миколи, трьох дочок: Галини, Валентини і Анастазії; дружини Федора Анни та їх двох дочок: 3-річної Катерини і 1-річної Ольги. Данило Пашко з дружиною та синами і дочками походять з Луцька на Волині, звідки 11 років тому німці вивезли їх на каторжні роботи до Німеччини. Після війни вони перебували в скитальському таборі, опісля були виїхали до Франції, знову вернулись до Німеччини і тепер, старанням Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, приїхали на постійне до цієї країни. Їхнім спонсором є Іван Вовенко з Дітройту, куди вони й виїхали. На нюйоркськім аеродромі їх зустрів екзекутивний директор ЗУАДК д-р Володимир Ґалан з іншими представниками того Комітету.

Французькі соціялісти розкололись, голосуючи над Оборонною Спільнотою

Париж. — В найбільшій політичній партії у французькому парляменті, соціялістичній, стався розкол внаслідок голосування над Европейською Оборонною Спільнотою в останній понеділок. 53 соціялістичні посли голосували проти пакту, а 52 — за пактом. Партійний секретаріят виключив із партії чотирьох її чільних членів, колишнього міністра внутрішніх справ, Жюля Моша, і колишнього міністра, тепер голову комісії для закордонних справ, Рене Маєра, а також двох інших чільних парляментарних послів, за те, що вони проводили опозицію супроти Оборонної Спільноти, дармащо партія зайняла була офіційно прихильне до того становище. Засуджені чільні соціялістичні діячі зроблять відклик до соціялістичного конґресу.

Англійські прогулянківці виїхали з комуністичного Китаю

Гонґ Конґ. — Колишній англійський прем'єр Етлі та його сім колеґ із Партії Праці, що перебували три тижні у комуністичному Китаї, відвідинами Кантону закінчили об'їзд тієї країни, і прибули вже до англійської колонії Гонґ Конґу. Етлі, який має вже 72 роки, висів із залізничого вагона дуже втомлений, важко спираючись на палицю. Він відмовився сказати будь-що про свої відвідини в комуністів. Зате інші члени делеґації були закидані запитами, з виразним вістрям проти самих прогулянковців і їх подорожі. Один англійський часопис назвав цих парляментаристів „жовтими поплентачами", інший обурювався тим, що Етлі підносив тости на честь комуністичних китайців, які сконфіскували все англійське майно в Китаї і воювали проти англійців на Корейському фронті.

Вимінюють тіла поляглих у Кореї

Панмунджом. — 8-ма російськими вантажними автомашинами привезли тіла 193 американців, що полягли на Корейському фронті. З ними привезено також тіла 7-ох інших, не зідентифікованих вояків альянтських військ. Це був перший транспорт у т. зв. Операції Слави, яку переводиться на основі порозуміння про виміну поляглими. Китайські комуністи обіцяли повернути тіла 4011 альянтських вояків, американці ж повернуть 14,069 північно-корейців і китайців. Наступний трагічний транспорт, що його доставлять комуністи, має охопити 151 американця, трьох англійців, 33 південних корейців і 13 невідомих поляглих. Всі тіла альянтських вояків перевезуть до Японії для зідентифікування. Біля Сеулу віддаватимуть їм військові почесті.

СССР хоче упромисловлювати Індію

Ню Делі. — Совєтський Союз запропонував індійському урядові збудувати на території Індії велетенську сталеварню, яка давала б 500,000 тонн річної продукції. Водночас Москва нібито заявила готовість устаткувати сталеварню власними машинами. Совєтський Союз — пишуть часописи — хотів би перевести цю трансакцію шляхом продажу цілої сталеварні Індії, зате відмовляється дати Індії на фінансування такої сталеварні довготерміновий кредит.

НІМЕЧЧИНА НЕ ХОЧЕ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З ФРАНЦІЄЮ

АНГЛІЯ ПРОПОНУЄ КОНФЕРЕНЦІЮ 8 ЗАХІДНИХ ДЕРЖАВ У ЛОНДОНІ. — ШУМАН ДОПУСКАЄ, ЩО ОБОРОННА СПІЛЬНОТА МОЖЕ ВОСКРЕСНУТИ.

Бонн. — Західньо-німецький уряд проголосив 5 точок нової закордонної політики, устійненої на засіданні ради міністрів в дні 1 вересня в літній резиденції канцлера Аденауера, у Бюлер Гоге. На тому засіданні були присутні теж голови всіх коаліційних партій. Нав'язуючи до факту відкинення французьким парляментом Европейської Оборонної Спільноти, уряд Західньої Німеччини запевняє у вступі, що він продовжуватиме політику уніфікації Европи „у переконанні, що тільки та стежка заведе до з'єдинення Німеччини в мирі і волі". В першій точці стверджується готовість Західньої Німеччини до військової інтеґрації з тими державами, які вже ратифікували пакт Европейської Оборонної Спільноти або його ратифікують. Друга точка говорить про відзискання суверенности, третя про участь у західній обороні без дискримінації, четверта про договір у справі залишення чужих військ на території Західньої Німеччини, врешті п'ята — про негайні переговори з Англією і З'єдиненими Державами. Інтерпретуючи ці коротко спрецизовані нові напрямні західньо-німецької закордонної політики, американські кореспонденти стверджують, що Західня Німеччина відмовляється в них від дальших безпосередніх переговорів із Францією, вважаючи, що вони до нічого не доведуть, і хоче опертись тільки на Англію і З'єдинені Держави. Західня Німеччина очевидячки хоче використати теж факт одностайного фронту 5 західньо-европейських держав проти Франції на недавній Брюссельській конференції для поглиблення того поділу, що може довести до ізоляції Франції.

В Лондоні вважають, що оприлюднені напрямні нової західньо-німецької політики мають радше демонстраційний характер, бо неможливо думати ані про відзискання Західньою Німеччини повної суверенности, ані тим паче про її озброєння без згоди на це збоку Франції. Англійські політичні чинники бояться тільки, що вимога німців щодо признання Західній Німеччині повної суверенности в повному відірванні від тексту, що його в цій справі вміщав пакт Европейської Оборонної Спільноти, може викликати нові труднощі, тому, що ЗДА й Англія погодились були щодо признання Західній Німеччині обмеженої суверенности власне згідно з формулою, що була в тексті Европейської Оборонної Спільноти. Від себе англійський уряд рішив на останньому засіданні ради міністрів запропонувати конференцію 8 держав, що мала б відбутись в жовтні у Лондоні. На цій конференції були б 6 держав, сиґнатарів пакту Европейської Оборонної Спільноти, що були на Брюссельській конференції, плюс ЗДА й Англія. До того часу ЗДА й Англія мали б докладно узгіднити власне спільне становище.

У Франції прийнято з вдоволенням ідею конференції 8 держав, а не прикладається великої ваги до західньо-німецького повідомлення, вважаючи його зрозумілим виявом сердитости на Францію за її становище до Европейської Оборонної Спільноти. Зрештою, як заявив у пресовому інтерв'ю колишній французький міністер закордонних справ і співавтор пакту Европейської Оборонної Спільноти Моріс Шуман, той пакт зовсім не є ще похоронений і може воскреснути та знайти у Франції апробату. Шуман ставить за найважнішу передумову, щоб Англія перестала бокувати у відношенні до ЕОСпільноти, а приступила до неї, або дала такі додаткові ґарантії, які остаточно розвіяли б острах французів, що вони здані на союз з німцями, а не з англійцями. Запитаний, як довго можуть тривати нові переговори в цій справі, Шуман признав, що „може занадто довго". З другого боку західня преса підкреслює заяву Моріс-Франса, що нові рішення в справі організації західньої оборони мусять наступити „негайно".

Москва користає з провалу Европейської Оборонної Спільноти

Берлін. — Східньо-німецькі комуністи дістали з Москви наказ повести „на повну пару" пропаґанду за об'єднання Німеччини на плятформі совєтської пропозиції, зробленої під час Берлінської конференції, себто загальноевропейської „колективної безпеки". Президент східньо-німецького парляменту Дікман заявив, що від моменту відкинення Европейської Оборонної Спільноти французьким парляментом, совєтський плян „стоїть у центрі европейської політики". Західня Европа, мовляв, не може довго ухилятись від прийняття совєтської пропозиції — відбути нову конференцію чотирьох великодержав у справі об'єднання Німеччини.

ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД ОДВУ ЗАПОЧАТКУЄ НОВИЙ СЕЗОН ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Ню Йорк. — Цьогорічний повакаційний сезон громадської активности започаткується Ювілейним З'їздом Організації Державного Відродження України, що відбудеться з нагоди 25-річчя цієї організації. З'їзд відбудеться в Ню Йорку, в готелі МекАлпін, в суботу, неділю й понеділок, 4, 5 і 6 вересня. У з'їзді передбачається участь приблизно 150 делеґатів з багатьох місцевостей і стейтів, теж віддалених. Делеґати репрезентуватимуть 48 відділів ОДВУ, що об'єднують понад 2,000 активних членів. У програмі з'їзду, крім ділових нарад, програмових доповідей і їх обговорення та організаційних справ, включно з вибором нової Центральної Управи, передбачено дві великі імпрези: Ювілейний Бенкет у балевій залі готелю МекАлпін в суботу, 4-го вересня, о год. 8-ій ввечері, та Літературний Ярмарок у неділю, 5-го вересня, в тій самій залі. Обидві імпрези мають багату та різноманітну програму. Атракцією Бенкету мала б бути приявність та гостинний виступ заслуженого гостя з Европи, ген. Миколи Капустянського, який має вже полагоджені всі подорожні формальності та очікує на місце в літаку. Кінцевим результатом з'їзду, на який вже наспіли численні привіти від високих американських достойників та від багатьох українських інституцій, будуть відповідні резолюції та ухвали.

ДО ПОЧАТКІВ ОДВУ В АМЕРИЦІ

Організація Державного Відродження України (ОДВУ) в Америці була створена під впливом затяжної революційної боротьби проти окупантів на Україні в 1929-30 рр. Тісний духовий зв'язок з Рідними Землями скріплювали тут часті відвідини представників української революції, включно з її провідником, сл. п. полк. Євгеном Коновальцем. На фото: сл. п. полк Євген Коновалець (сидить посередині), в оточенні бувших вояків українських армій та учасників українських визвольних змагань, під час зустрічі в Шікаґо у 1929 році.

В СВІТІ

● **Нобуьорі Гіґураші** — так називався високий урядовець японського міністерства закордоних справ, який покінчив самогубством безпосередньо після підписання своїх зізнань у кімнаті військового прокуратора, де призвався, що належав до шпигунів на службі СССР. Його арештували були разом з ще двома японськими дипломатами на підставі зізнань Юрія Растворова, совєтського шпигуна, що втік до американців. Гіґураші неспостережено підійшов до відчиненого вікна в кімнаті прокуратора й раптом вискочив з четвертого поверху.

● **Пані Еллліо** — одинока жінка в делеґації Англії на найближчу сесію Генеральної Ассамблеї. Вона є дружиною парляментарного посла, колишнього міністра хліборобства, й довголітньою англійською громадською діячкою. Має тепер 51 рік.

● **Католицький Марійський** Конґрес відбудеться в Римі від 8 до 12 вересня. З 62 країн заповіджено вже понад 15,000 учасників. Відкриття конґресу відбудеться в соборі св. Петра.

● **Західньо-німецька молодь** підвищує свою мораль, твердить статистика злочинів, заподіяних малолітніми. На 1,337 злочинів, доконаних у 1948 році у відношенні до 100,000, у 1952 році були в такому самому відношенні тільки 93 злочини.

● **Злодії закралися вночі** в Стокгольмі до дому 42-літнього сина короля Ґустафа Адольфа шведського, князя Вертіля, який тепер перебуває у Франції. Що злодії забрали — про це преса не пише.

● **До Ліверпулю в Англії** прибуло з ЗДА 10 американських перегонових авт, щоб взяти участь у традиційних автомобільних перегонах з нагоди винозбору. Хоч всі ці авта вже брали участь в автомобільних перегонах у Шотляндії, але всі вони в першорядному стані.

● **Музей Ґете у Франкфурті** відбудовано після воєнної руїни і наново відкрито у церемонії з нагоди 205 роковин з дня народження найбільшого німецького поета-письменника. На відкритті був присутній д-р Альберт Швайцер, лікар-місіонар і лавреат нагороди Нобеля.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА МАНІВЦЯХ

Кожна нація і суспільність мають різні думки та розбіжні погляди на поодинокі справи. В диктатурах ці розбіжності не грають ролі. Там бо є один держиморда, а всі інші, нарід, мають єдине завдання: слухати, мовчати і не мислити. У вільних та розвинених суспільностях свобода думки, слова і погляду належить до головних привілеїв. Кожний має не тільки право, але й обов'язок висловити свою думку та свій погляд і її обстоювати. У вільній виміні думок та арґументів, при наявності певних тривких принципів, думка розвивається, погляд удосконалюється, шкідливі крайності злагіднюються і кінцеве рішення відповідає щонайменше поглядам і переконанням більшости, маючи на меті загальне добро.

Але в кожній упорядкованій і дозрілій суспільності є також особи, які своїм становищем та своїми заслугами здобувають собі загальну пошану й загальну увагу. Їх авторитет тим більший, чим більше вони прислухаються до загальної опінії. І в рішальних хвилинах, перед важливими подіями їх голос є направду голосом публічної опінії. Тому він має силу втихомирити розбурхані пристрасті, привернути рівновагу, зберегти суспільність від безплідного шамотання на манівцях і скерувати її знову на правильний, творчий та корисний шлях.

У цій країні таким великим авторитетом втішається президент. Він є слугою народу, але рівночасно і його справжнім провідником. Його вибирає одна партія, але він уважає за свій обов'язок прислухатись опінії всіх і тільки добром усіх керуватись. Багатомовною і повчальною щодо цього є заява президента Айзенгавера в його останній промові перед Американським Леґіоном. Говорячи про рішальні для цієї країни та для всього вільного світу міжнародно-політичні справи, президент Айзенгавер на самому вступі заявив: „Жадна група чи секція Америки не має монополю ні на заінтересования, ані на мудрість у полагоджуванні комплексу світових проблем. Навпаки. Поняття обопартійности є завузьке на точне означення того відношення, яке всі американці повинні зайняти в цій великій ділянці вітального заінтересовання. Ми радше повинні говорити про універсальну чи національну участь, яка з черги вимагає серйозних студій, аналізи і дебат над кожною пропозицією і кожною справою..."

Оцінюючи в світлі сказаного ситуацію та розвиток серед української еміґрації, треба прийти до сумного висновку, що цей розвиток є справді на манівцях. Немає серйозних студій і аналізи для української політики в міжнародному комплексі проблем, немає безспірного авторитету, а замість серйозних дебат є пустомельщина, що з-правила переходить у лайку та взаємні кпини, обвинувачення й очорнювання, аж до закидів зрадництва включно.

Взяти б, для прикладу, таку важливу справу для теперішньої української політики на міжнародному форумі, як відношення до Американського Комітету визволення від большевизму і зв'язаної з цим низки справ. Ще недавно ми з гордістю підкреслювали, що українська еміґрація, не зважаючи на всі внутрішні суперечності, потрапила зайняти одностайне становище власне в цій справі. Це було приблизно рік чи два тому. А як виглядає справа сьогодні? З одного боку, бачимо зміну становища без відповідного публічного вияснення і обговорення, а з другого — дальше поглиблення антаґонізму, всілякі інсинуації та прямо непристойну лайку. У тій метушні вже не тільки поодинокі групи, але й поодинокі особи приписують собі „монополь на заінтересовання та мудрість у полагоджуванні комплексу вітальних проблем", проти якого застерігав президент Айзенгавер. Як виглядає така політика в очах сторонніх чинників, яким приходиться мати діло з українцями?

Те, що тепер спостерігається серед українців хоч би у наведеній для прикладу справі, не є жадною політикою, а є тільки поганим і безвідповідальним політиканством. Це — манівці і метушня, в яких можна тільки програти та загирити кожну справу. Люди втрачають почуття міри і навіть пристойности, плутають принцип з тактикою і поодинокими подіями, часто одно думають, а інше говорять і роблять.

Така ситуація не може й не сміє продовжуватись. Треба шукати з неї виходу, бо такий вихід напевно є. Але найпершою передумовою до того є втихомирення, привернення пристойности в дискусії, дбайлива перевірка положення та максимальна розважність і відповідальність у поступуванні.

ЗМІНИ В СИСТЕМІ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Третій раз упродовж останніх чотирьох років Конґрес ухвалив доповнення до існуючої системи суспільного забезпечення. На підставі закону, щойно підписаного президентом, ця система стає зближеною до вимог універсальної системи, яка давала б забезпечення „від колиски до гробової дошки".

Головні пункти в найновішому доповненні такі:

Від січня 1955 року майже 58 мільйонів робітників матимуть підставу до повного забезпечення. Після двох років, на підставі більших доплат до забезпеченевого фонду, їх варстат праці („джаб") буде вже повнотою забезпечений. Крім того мільйони вже тепер пенсіонованих робітників, як теж деякі особи, на підставі приналежности до родини пенсіонера, матимуть право на пенсію, коли вони покінчать 65 років життя. Обчислюють, що після двох років 75 мільйонів теперішніх і колишніх робітників будуть забезпечені постійно. Разом з членами родини, що матимуть право на пенсію побіч утримувача родини, таких повних і частинних пенсіонерів буде 135 мільйонів. Крім того, багато осіб, що діставатимуть пенсію від своїх підприємств чи установ, у яких вони були затруднені, збільшать сподіване число пенсіонерів.

Ще більш значущими є нові правила, які дадуть більшу користь робітникові, коли він перейде на пенсію після скінченого 65 року життя. За цими правилами упродовж кількох років пересічний робітник, який переходить на старечу пенсію, матиме приблизно найвищий вимір у виплаті пенсії. Досі небагато робітників мали претенсію до найвищого виміру після скінченого 65 року життя, бо не всі робітники мали найвищі заробітні платні. Теж і роки праці, за які робітникові обраховувано пенсію, не були довгі, бо пенсійний закон увійшов в життя ледве в 1935 р. На початок признано пенсіонерові тільки можливість існування, а поступово цю засаду змінювано, аж доки не придумано способу, щоб пенсіонер міг утримати себе і свою рідню з пенсії.

На підставі найновішого закону, пенсіонери, які вже тепер одержують старечу пенсію, матимуть право на розмірно велику підвишку, яка становитиме від 5 до 13.50 долярів уже від жовтня 1954 р. Разом з пенсіонованим робітником його жінка, якщо не дістає своєї власної пенсії, матиме право на підвишку разом з чоловіком. Найвищий вимір для чоловіка й жінки буде до 162.80 дол. місячно. Крім того, після скінченого 65 року життя пенсіонер матиме право заробляти по 1,200 дол. річно, аж до скінчення 72 року життя. А після 72-го року він матиме право на необмежені заробітки, без утрати права на старечу пенсію.

Для прикладу можна навести такі підвишки в старечих пенсіях осіб, що їх вони тепер дістають: Хто дістає пенсію 59.40 дол. або меншу, від місяця жовтня діставатиме на 5 дол. більше; хто має — дістане 67.90; пенсія 64.40 60.80 — дістане 66.30; 62.00 дійде до 71.10; 65.50 підскочить до 72.50; 66.30 — до 73.90; 67.80 — до 75.50; 68.90 — до 75.50; 68.90 — до 77.10; 70.00 — до 78.50; 75.10 — до 85.30; 80.10 — до 91.10; 85.00 — до 98.50 дол. Повну табличку підвишки можна дістати в бюрі суспільного забезпечення, одначе не шкодить зачекати один місяць, бо вже в жовтні прийдуть чеки з підвищеною пенсією.

Якщо хто з пенсіонерів хоче в майбутності дістати більшу старечу пенсію, той може зрезиґнувати з теперішнього виміру, піти до праці за таку платню, яку тепер може дістати, а по яких двох роках знову залишити працю і зголоситися на старечу пенсію. Новий закон призначає значні полегші при обчислюванні нового виміру старечої пенсії, з яких багато людей може скористати. Напр., хто працював і платив частину свого заробітку на фонд суспільного забезпечення, а на якийсь час втратив працездатність з причини каліцтва, і після того знову став до праці, той може відрахувати собі час непрацездатности — і це не матиме впливу на вимір старечої пенсії.

Про те, як саме обчисляти вимір старечої пенсії для тих, хто ще тепер працює і плянує лише в майбутності перейти на пенсію, сказано в брошурі, яку приготовляє уряд і яку можна буде дістати в наступному місяці в бюрах суспільного забезпечення.

Головні засади такі: без уваги на те, де хто працює і який є рід праці, якщо хтось заробляє річно 4,200 або більше долярів аж до середини 1956 або й довше, доки не дійде до 65 року життя, діставатиме найвищий вимір пенсії — 108.50 дол. місячно. Хто вже тепе працює за таку платню і осягне 65 рік життя з днем 1 січня 1955 р., хоч би навіть не витримав у праці до 1 січня, матиме теж право на найвищий вимір. Хто має жінку, що покінчить у тому часі 65 рік життя, той враз із жінкою матимуть право на старечу пенсію в сумі 162.80 дол. місячно. Річно це становитиме 1,953.60 дол., звільнених від особисто - доходового податку. Хто має свій власний дім, той не має причини боятися зголошуватись по пенсію, бо пенсія приходить не як дарунок, а як виплата за забезпечення. Хто працює в такому підприємстві, що має свою власну пенсійну систему, тому пенсія від підприємства приходить окремо від пенсії з Фонду Суспільного Забезпечення.

Найвищий вимір пенсії від річного заробітку 4,200 дол. згадано тільки для ствердження того, яка може бути найвища пенсія в майбутності. Інші приклади такі: Хто дістає платню по 300 дол. місячно, тобто по 3,600 дол. річно, той матиме право на місячну пенсію в сумі 98.50 дол., а не як тепер, 85.00 дол. Коли такий робітник має жінку, яка покінчить теж 65 років життя, тоді пенсія для них обох становитиме 147.80 дол., а не 127.50 дол. як було досі.

Як обчислити старечу пенсію на майбутнє, на це ухвалена нова формула, далеко справедливіша й корисніша, ніж теперішня.

Крім цих постанов, закон передбачає розширення забезпеченевої системи на різного роду робітників так, що ця система охоплюватиме 10,200,000 нових робітників в додатку до 47,600 уже забезпечених. Серед новозабезпечених знайдуться фармери, стейтові та муніципальні працівники (на підставі добровільного зголошення), фармерські робітники, домашня прислуга, духовники (теж добровільно), федеральні працівники, інженери, архітекти, рахмістри і 300,000 інших робітників та працівників.

Не охоплені законом про суспільне забезпечення такі особи: вояки в чинній службі, адвокати, лікарі, деякі вищі федеральні урядовці і переходові робітники, число яких досягає 6,000,000 осіб. Такі робітники мають окреме забезпечення, передбачене законом. Кількість усіх осіб, не охоплених системою суспільного забезпечення, доходить до 11,000,000.

„РЕАКЦІЯ ПІДСОВЄТСЬКОЇ ЛЮДИНИ НА НОВИНУ"

Цікавою проблемою, що в холодній війні набирає величезного значення, є проблема — як реаґує підсовєтське населення на московські офіційні пропаґандивні матеріяли та новини з господарського й політичного життя, а також як сприймає воно вістки, що тим чи іншим шляхом дістаються із Заходу. Правильне розв'язання цієї проблеми багато допомогло б у зрозумінні дійсного положення на окупованих Москвою землях і в поліпшенні матеріялів, передаваних через антикомуністичні радіовисильні. Над цією проблемою працюють тепер американські політичні фахівці й журналісти, що, сказати б, окопалися на „передових позиціях" у холодній війні і випробовують ефективність своєї зброї.

Народ в Україні, зокрема в східній її частині, перейшовши м'ясорубку сталінських п'ятирічок, нині має соціяльну структуру глибоко відмінну супроти тої, яку мав у часах дореволюційних. Згрубша його можна б поділити на такі групи-кляси: колгоспне селянство з підгрупами — рядові колгоспники, технічні робітники і адміністративний апарат; робітництво з підгрупами — робітники з високою, середньою й нижчою кваліфікацією; партійно-совєтський апарат і трудова інтеліґенція; воянтво — політробітники й командири.

Кожна з цих груп сприймає й реаґує на офіційну совєтську пропаґанду і на „шептані" новини по-різному, залежно від свого місця на совєтській соціяльній драбині. Звичайно, в кожній з цих груп також не всі її члени однаково сприймають пропаґанду, залежно від причин індивідуального характеру.

Працюючи над цим питанням, А. Гаїв у своїй докладній розвідці п. з. „Реакція совєтської людини на новину", ділить підсовєтське суспільство за принципом стійкости і податливости у відношенні до барабанної совєтської пропаґанди.

До найбільш стійкої групи зачислює він кваліфікованих безпартійних робітників, бо вони при всяких змінах у внутрішній політиці уряду почувають себе найбільш певно. Група цих робітників уважає совєтську газету в основному фальшивою.

Трудова інтеліґенція відноситься до пресових новин з напівдовір'ям, намагаючись сама продовжувати й розвивати висловлені в статтях думки (читає „між рядками").

Військовики, а зокрема молодші й середні командири, здебільшого до преси байдужі.

Селянство відноситься до преси різно. Технічні кадри сільського господарства (комбайнери, трактористи, механіки та ін.), на пресові новини реаґують з більшим недовір'ям, вважаючи, що преса має на меті переважно пропаґанду. Адміністративна група — голови колгоспів, бриґадири, бухгальтери та ін. — відноситься з більшим довір'ям, хоч тяжко сказати, в якій мірі є це щирим відношенням. Рядові колгоспники до новин, подаваних у газетах, ставляться залежно від того, в якій мірі ці новини стосуються до життя колгоспного селянства.

Щождо партійно-совєтського апарату, то його реакція має приховану форму, з більш критичним підходом відповідальних працівників, які дуже добре знають техніку і суть пропаґанди.

Незалежно від груп населення, люди, для яких режим є прийнятний в усіх його формах, реаґують на подавані в пресі інформації з довір'ям, а ті, в кого совєтська пропаґанда викликає внутрішній протест, до всіх інформацій, незалежно від їх характеру, ставляться з недовір'ям („усе брешуть!"). А деякі, як правило, сприймають усе „навпаки" — в протилежному сенсі. („Американські робітники бідують, пищуть совєтські газети, — значить, дуже добре живуть...").

Опрацьовуючи проблему реаґування підсовєтського населення на інформаційні повідомлення, А. Гаїв уложив цікаву й докладно розроблену схему для всіх груп населення, в якій подає припускальну їх реакцію на головніші події останнього часу.

Отже, як реаґували, наприклад, робітники на постанову совєтського уряду про передачу Криму Україні? — Висококваліфіковані робітники: „Хочуть задобрити українців. Щоб галичани не бунтували..." Робітники середньої і низької кваліфікації: „Все одно в Криму відпочиватимуть ті, хто й досі відпочивав". Армійські політробітники: „Це — подія дуже великої ваги". Командири: „Маємо ще одну військову округу". Совєтський службовець: „Ця постанова нічого не змінює". Відповідальний працівник: „Цим актом дуже багато сказано". Трудовий інтеліґент: „Факт в той же самий час і позитивний і неґа-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Василь Мудрий

ЗА КУЛЬТУРНИЙ РІВЕНЬ ПОЛЕМІКИ

У часи найважчої недолі й неволі українського народу на рідних землях і по примусових таборах невільницької праці поза ними, серед нашої еміґрації розгорілась останнім часом шкідлива й затяжна політична полеміка. Причиною полеміки є боротьба за впливи і за провідні становища серед еміґрації. Полемісти затрачують при тому не тільки почуття всякої доцільности та міри, але й почуття власної громадської гідности. Така полеміка чи радше лайка не приносить нікому ніякої користи. Навпаки, вона спричиняє велику шкоду як на внутрішньоукраїнському фронті, так тим більше на зовнішньому. Внутрішньо вона розвільнює громадську і національну мораль, а зовнішньо підриває довір'я до всякого українського конструктивізму. На жаль, наші 40 і 50-літні „молодці" махають на це рукою і своє руїнницьке діло продовжують. З того приводу затирає руки з радости новочасний східній кривавий Мефісто, назовні причепурений в крила „ангела миру і братолюбія".

Всі не засліплені і не заражені груповим фанатизмом українці по цей бік залізної заслони мають цієї „полеміки" досить і бажали б, щоб вона раз на все закінчилась у теперішніх формах і засобах. На жаль, ніхто з них не має на те ради, ні тим менше права на якінебудь санкції навіть морального порядку. Бо які моральні санкції можна стосувати там, де всяка громадська і національна мораль потоптана? У „полемістів" на першому місці їх особистий чи груповий еґоцентризм і еґоїзм, а щойно на дальшому пляні фрази про їх монопольне право на своєрідний знов же особистий чи груповий патріотизм, якому надається універсальний, єдиноспасенний характер. Словом, від них усе має починатись і з ними кінчатись! Вищий закон національної рації, національного добра для них не існує. Все це підпорядковане їхньому еґоцентризмові.

Досі якось ми зжились були з тим, що бодай на одному полі, на полі нашого літературного Парнасу, не було ніяких згіршуючих явищ, які нагадували б полеміку чи сварню наших еміґрантських політиканів. Тут як і були полеміки, то вони ще зберігали культурний характер. На жаль, на наших очах, в одному випадку і серед наших літератів та письменників, що досі держались на висотах олімпійської рівноваги, появився один полеміст, що зірвав з дотеперішньою традицією свого літературного середовища. Маю на думці виступ нашого письменника і філолога В. Чапленка проти літературознавця Володимира Дорошенка. Цей полемічний виступ такий у нас небувалий, що хочу на ньому спинитись та присвятити йому дещо уваги.

П. Володимир Дорошенко оголосив у щоденнику „Америка" ч. 88, з дня 12 травня ц. р. статтю п. н. „Оборонець самопливу". В цій статті він між іншим написав: „Думаю, що видана — теж у Канаді — повість „Люди в тенетах" не належить до літератури, що будує, а навпаки. Це не жаден образ українського життя ні за часу визвольних змагань, ні за большевицької окупації, ніяка сатира на це життя, як дехто каже, а погана карикатура на це життя й спотворення визвольних змагань, до того ж не позбавлена моментів порнографії. Так само й — непогана загалом — історична повість того самого автора „Чорноморці" цілком зіпсута описом статевого акту. Недалеко відбігла під цим оглядом від згаданих творів і повість цього ж таки автора (автором є п. В. Чапленко — В. М.) „Півтора людського". Чи такі „позитивні" речі можна дати в руки юних читачів? Та й старші люди, оскільки не любуються в порнографії, не можуть без глибокого несмаку читати такого роду писання".

Здавалося б, що автор названих творів, оскільки почувався наведеною заміткою покривджений, мав право її речево та спокійно спростувати. На жаль, п. В. Чапленко вибрав на те інший шлях. Бо ось у дітройтському „Українському Прометеї" ч. 30 з дня 29 липня 1954 р. він оголосив статтю п. н. „Що прорипів наш староденний Ут-Напіштім"... „Ут-Напіштім" це мав би бути В. Дорошенко. А хто ж цей „Ут-Напіштім"? Це постать наївного старця з сонету М. Зерова „Гільгамеш". Отже, вже сама назва статті є образливою для В. Дорошенка. Сама редакція „Укр. Прометея" вмістила над заголовком статті п. В. Чапленка напис: „Поза нашою точкою погляду". Цим редакція бажала делікатно відмежуватись від відповідальности за цю статтю.

Що ж ми вичитуємо в цій статті В. Чапленка? — В одному місці він пише: „Проглянув я ще раз відповідні місця в своїх творах — і знайшов тільки малесеньку дозу супроти цілих тонн у світовій літературі тієї важливої проблеми, що на ній базується існування людського роду на землі і що її мистецтво ніколи не обминало і не може обминути — проблему статевого взаємнення чоловіка й жінки".

З наведеної цитати виходить, що таки п. В. Дорошенко мав рацію, коли писав свою замітку. Чому ж у такому випадку треба було зневажати В. Дорошенка? В. Чапленко пише: „Це й бо наш кололітературний дідок музейного типу розпатякався в своїх публічних виступах, як кажуть, до чортового паліччя. Про що він тільки не пише, заповнюючи шпальти таких газет як „Свобода" та „Америка"... Цим разом він, людина, що не написала ні одного літературного твору, не видала ні однісінької книжки, взявся повчати письменників та видавців, як треба писати і що треба видавати"... Далі зве В. Дорошенка „мстивим дідком", а кінчає свою статтю так: „І чи варто було хоч би й мені важити життям, писавши оті твори в большевицькій неволі, щоб такий собі недолугий у творчості дідок, що ввесь вік просидів у безпечному місці, чи якийсь інший некомпетентний писака голослівно, бездоказово, одним розчерком пера „нищили" цей мій порив туги за правдою? Та й яке, кінець-кінцем, вони мають моральне право на це? Хто їм це дозволив?"

Не знаю письменника, який творить і пише виключно для себе. Він пише і друкує свої твори для загалу, який у свою чергу їх купує і читає. Коли так, то кожний ознайомлений з літературою чи-

(Закінчення на 3-ій стор.)

УКРАЇНА ПЕРЕД НОВОЮ ПРОБОЮ

(3)

Виходячи з теоретичних передумов Сталіна, визнавши існування „буржуазних націй", що оформилися як нації в період панування буржуазії, а значить мають і її „[illegible]", комуністичний провід, не зважаючи на твердження того ж таки Сталіна про те, що нації і національні особливості ще існуватимуть дуже довго, не може вже тепер не докладати зусиль у боротьбі з цими „породженими буржуазією національними особливостями", і не може не прагнути до створення вже тепер, хоча б у зародку, єдиної соціялістичної нації, зі спільними особливостями, які мають виростати на базі спільних економічних інтересів та ідеологічних цілеспрямувань.

Комуністичний провід переконався, що сталінська ставка на російський народ, на звеличання його, як провідного народу, а Російської Федеративної Республіки, як синоніму СССР, викликало в російському народі, а надто в його провідній верстві, пробудження великодержавного шовінізму, а в інших республіках, як протидію цьому, ще більший розвиток так званого буржуазного націоналізму. Дія породжує протидію.

Таким чином, сталінська політика внесла розбрат в „союз республік", зробивши РСФСР фактично метрополією, а всі інші республіки — її колоніяльними посілостями.

У зв'язку з цим пропаґандована дружба народів на ділі почала перетворюватися у свою протилежність, що кінець - кінцем, раніше чи пізніше має привести до внутрішньосоюзних національних конфліктів. Зрозумівши це, теперішній колективний провід обрав шлях поступового розширення поняття і змісту провідного народу, намагаючись поповнювати „старшого брата" й іншими народами і в першу чергу — українським, як другим щодо величини після російського.

На базі цих народів і плянує комуністичний провід створення єдиної соціялістичної нації, яка повинна буде абсорбувати всі інші народи, перетоплювати їх спочатку спільним пануванням над ними, а згодом добитися цілковитого злиття з собою. Не випадково освоєння цілинних земель у Казахстані, на Сибіру й на Алтаї переводиться переважно росіянами і українцями. У Казахстані, наприклад, дійшло до того, що росіяни й українці в цій республіці становлять більшість, а тубільне казахське населення в своїй республіці перебуває на становищі національної меншини.

Перетоплювання єдиної соціялістичної нації без сумніву буде переводитися, і загроза втратити свої національні особливості звисла над кожним народом. Але тоді, коли для інших народів це — можлива майбутність, для українського народу це вже — нинішня дійсність. Український народ, на думку комуністичної партії, вже тепер більшістю своєю повинен „возз'єднатися" з російським народом і разом із ним узяти на себе тягар будівництва комунізму і ролю асимілятора неслов'янських народів". Український народ на рівних правах з російським народом комуністичний провід втягує в комуністичну імперіяльну політику.

З 16 областей України переводитимуть переселення. Це якраз ті області, де українське населення являє собою суцільний національний континґент, і до того ж континґент найбільш консервативний. Це — області сільськогосподарського виробництва, це — селянство. Селянство в кожному народі є клясою, в якій немовби на вічній схороні перебувають національні особливості всього народу.

Ось чому війну з націями і розпочинають комуністи у себе вдома з війни із селянами, а боротьбу з західнім світом — із збуджування національних почуттів саме в селянстві. У себе вдома — розселювання селянських масивів, як небезпечних вогнищ національного пробудження, а в зовнішньому світі — проповідування національної єдности всіх кляс на базі селянського консерватизму. Адже намагання скомунізувати Азію йде не шляхом розпалювання клясових антагонізмів серед азійських народів, а шляхом його консолідації на базі національних інтересів, на базі селянства.

Роззосереджування національних континґентів українського консервативного селянства через відрив його від української землі, як від загальнонаціонального коріння, з яким зв'язуються традиції, історія, а значить і спільність народних інтересів, перекидання цих континґентів на нові землі, в нові умовини змусить цих перекинених забути історію і традиції своєї батьківщини, змішавшись з іншими народами, включитися в творення історії нових областей і почати жити інтересами цих областей, як інтересами батьківщини.

Ось та основна причина, яка зумовлює і проголошене переселення і все те, що може видатися як зміна комуністичної національної політики за останній час на Україні.

Визнання прав України, як держави, підкреслювання ваги України, як розвиненої і одної з найбільших держав Европи, промови і виступи комуністичних провідників з єлейними словами про суверенність України — все це прояви не піклування про український народ, не задоволення національних потреб та почуттів українського народу, а політична лінія комуністичного проводу, скерована якраз проти українського народу.

Совєтському урядові в зв'язку з політикою, яку здійснює він у колоніяльних країнах, в зв'язку з боротьбою населення цих країн за національну незалежність, політично стало необхідним показати існування національної свободи й незалежности республік СССР, і до того показати на прикладі. Експонатом і вибрано Українську республіку, як найбільш чисельну з тих, що входять до ОН.

Та коли в колоніяльних країнах пропаґанда базується на національній незалежності народів, на нації, як господареві власних національних територій, то у себе в СССР лінія національної політики виключає націю-народ, а має на увазі тільки територію.

Така національна політика (а її й переводить Кремль) суттю своєю це — форма боротьби з націями, це — намагання якнайскорше знищити нації, як духові цінності, створені „пануванням буржуазії".

Ось чому до всього, що відбувається на Україні тепер, до всього галасу про державність і суверенність України, треба й відноситися не як до визнання прав українського народу, а тільки як до нових метод і форм боротьби совєтського уряду з національними прагненнями цього народу.

Не виключена можливість, що до України зможуть, як і Крим недавно, прилучити ще частини Воронізької та Курської областей, можливо Україні накажуть вимагати своє міністерство закордонних справ, міністерство оборони і т. д. Та все це буде лише тоді, коли тубільне українське населення на Україні, серед інших народів на Україні, стане меншістю. Отже, суверенність України, як держави, стоїть в обернено - пропорційній залежності від кількости корінного українського населення в ній. Дати право державности Україні при переважаючій більшості в ній населення українського походження Кремль не наважився б. Глибоке коріння духового зв'язку українського народу з західнім світом, традиції боротьби за самостійність при навіть найменшій національній свободі спонукало б український народ на дальшу боротьбу за осягнення своєї повної державної самостійности.

(Закінчення буде)

ПОВІДОМЛЕННЯ УКК

ПРО СТВОРЕННЯ КОМІСІЇ ДЛЯ ЗІБРАННЯ МАТЕРІЯЛІВ ПРО КОМУНІСТИЧНУ АҐРЕСІЮ МОСКВИ НА УКРАЇНІ ТА ПРО УКРАЇНСЬКІ СВІДЧЕННЯ ПЕРЕД КОМІСІЄЮ КЕРСТЕНА

В п'ятницю, дня 10 серпня і у вівторок, дня 13 серпня ц. р. в Українському Конґресовому Комітеті відбулися наради в справі підготови матеріялів про большевицьку аґресію на Україні (народовбивство, депортації, нищення українського народу) — для Комісії Американського Конґресу, що складається з 7-и членів Палати Репрезентантів та яку очолює конґресмен **Чарлз Керстен.**

Як відомо, завданням цієї Конґресової Комісії є якнайповніше представити перед Конґресом ЗДА, перед американським загалом та взагалі перед вільним світом, що зазнали поневолені народи від комуністичної Москви протягом цілого періоду — в нашому випадку — від постання української державности — Української Народної Республіки — і аж до останніх часів.

У зв'язку з цим було рішено створити при Українськім Конґресовім Комітеті спеціяльну Комісію, завданням якої буде запросити компетентних свідків та зібрати відповідний документальний матеріял, щоб належно представити і з'ясувати большевицьку аґресію на Україні.

Всі свідчення мусять бути, за своїм змістом, упорядковані, а для того, щоби вони були вповні зрозумілі неукраїнцям, то ухвалено про кожну ділянку життя української нації, що стала об'єктом аґресії, опрацювати документальний матеріял.

Це й було предметом нарад Комісії Українського Конґресового Комітету, що зібралась 13 серпня ц. р. На попередніх нарадах були подані інформації про працю Комісії Керстена в Европі та про її пляновані переслухання в більших місцевостях Америки (Ню Йорк, Филаделфія, Піттсбурґ, Боффало, Дітройт, Шікаґо).

До складу Комісії увійшли: адв. Михайло Пізнак, як голова і члени: пп. д-р Матвій Стахів, адв. Степан Ярема, проф. Іван Вовчук, Ігнат Білинський, проф. Микола Чубатий, Ярослав Гайвас, інж. Омелян Логуш, д-р Петро Мірчук, д-р Лука Мишуга, Валентин Новицький, проф. Кость Туркало, проф. Микола Чулаєвський і д-р Лев Шанковський. Р е ф е р е нтом Комісії в справі дослідження большевицької аґресії на Україні є д-р Катерина Кохно.

Після всебічного обговорення справи, Комісія Українського Конґресового Комітету ухвалила, що для Комісії Керстена необхідно підготовити підставовий матеріял на такі теми:

Постання Української Народної Республіки в 1917 р. Головні історичні факти, що стосуються проголошення та конституції УНР.

Стосунки Української Центральної Ради з Тимчасовим Російським Урядом (доба О. Керенського).

Остання большевицька влада в Московщині і відношення її до Української Народної Республіки. Роля Леніна, Троцького та інших большевиків у боротьбі з українською державністю.

Аґресія російсько - комуністичної червоної армії на Україну.

Брест-Литовський договір.

Окупанція України. Конституція і правне положення України в складі СССР. Україна між першою і другою світовими війнами. Штучний голод на Україні. Нищення в ділянці науки, культури, мистецтва. Процес Союзу Визволення України.

Нищення Церков на Україні (УАПЦ, Греко - Католицької та Протестантської).

Друга світова війна і німецька окупація України.

Перша і друга московська окупація Західньої України.

Большевицьке народовбивство в Західній Україні.

Українська р е в о люційно-визвольна боротьба після окупації большевиками всієї України.

Ці теми, з об'єктивністю і з покликанням на документи й джерела, мають опрацювати компетентні люди, визначні громадяни, що в тих часах були співучасниками й очевидцями тих подій.

Праця Комісії, а, зокрема, її Бюра, провадиться увесь час. Вже зголосилися понад 150 свідків, які подали дуже цінний автентичний матеріял із власних переживань, часто підпертий офіційними совєтськими документами.

При цій нагоді, Комісія Українського Конґресового Комітету закликає всіх громадян, що можуть свідчити або які мають матеріяли про комуністичну аґресію Москви (народовбивство, депортація, переслідування, масові арешти, штучний голод, Вінницька масакра і под.), зголоситись листовно в найближчому часі **(до 10. вересня ц. р.)** до Комісії, якщо досі цього не зробили.

Адреса Українського Конґресового Комітету:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721,
Church Street Sta.
New York 7, N. Y.
(Tel. WA — 4 - 5617)

В СПРАВІ ПОКЛИКАННЯ ЧЛЕНІВ ДО КОМІСІЇ ПРАВНОЇ ОБОРОНИ Й ДОПОМОГИ В ІМІҐРАЦІЙНИХ ТРУДНОЩАХ

Повідомленням з 26 липня ц. р. в справі правної оборони й допомоги в іміґраційних труднощах, Український Конґресовий Комітет Америки зазнайомив українське громадянство з дотеперішніми рішеннями й стараннями в цій в а ж л и в ій і скомплікованій проблемі та проголосив створення окремої Комісії при Українському Конґресовому Комітеті Америки з завданням: робити відповідні старання для оборони й допомоги тим українцям у З'єдинених Державах, які опинилися у важкому правному положенні, подавши в іміґраційних паперах неточні інформації про себе, під впливом страху перед можливістю примусової репатріяції.

На засіданні Екзекутиви дня 19 серпня до цієї Комісії обрані наступні члени: адв. Михайло Пізнак, адв. Степан Ярема, адв. Іван Робертс, адв. Юрій Волинець, д-р Матвій Стахів — від Українського Конґресового Комітету; д-р Лука Мишуга і д-р Володимир Ґалан — від Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету; п. Микола Чулаєвський — від ДОБРУС'у; Роман Долинський — від Братства б. Вояків І-ої Української Дивізії УНА; д-р Петро Мірчук — від Союзу Українських Політичних В'язнів; Іван Шарай-Самійленко — від Асоціяції кол. українських політв'язнів совєтських та інших тоталітарних режимів.

Громадянство буде інформоване про дальші заходи Комісії перед американськими властями.

Ню Йорк, 30 серпня 1954.

Український Конґресовий Комітет Америки.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Вшанування громадської праці з нагоди 25-ліття шлюбу.

Дня 21 серпня ц. р., вечером, в залі Українського Народного Дому, відбулася величава зустріч громадянства в цілі вшанування довголітньої громадської праці панства Степана і Анни Левкутів. Претекстом до того вечора було 25-ліття подружого життя. Таких родинно-приятельських свят є багато в Америці, але наш вечір мав суспільно-громадський характер, був іншим щодо цілі і характеру. Приятелі п. Левкутів перевели всю підготову до того великого вечора тихо і в короткому часі, без розголосу і мимо того то свято було одно з найбільших, які до тепер з таких нагод в Дітройті відбувались. Степан і Анна Левкути належать до другої української еміґрації. Приїхали вони до Америки по першій світовій війні. Першу світову війну перебув п. С. Левкут як вояк, визвольні змагання перебув в Українській Армії, має боєве відзначення, яке переховує донині. По програній нашій війні вступає в ряди Української Військової Організації, за що був поляками арештований і пересидів довший час в перемиській польській тюрмі. По виході з тюрми польська влада дальше переслідує його, що виганяє його з рідної землі. В 1922 виїжджає до Америки. Тут перебуває сам в надії повороту на батьківщину по здобутті її незалежности. В 1929 виїздить до свого родинного села Яксманичі пов. Перемишль в цілі відвідання родини і, думає оглянутися за товаришкою життя. Знаходить її в молодій дівчині Анні, з дому Хтей, яка була діяльна в „Лузі", хорі й ін. організаціях. Побираються і в 1930 році є вже обоє в Америці. Тут переживають добрі і злі часи разом, помагаючи дуже часто матеріяльно потребуючим. Обоє, поза працею на життя, віддають весь вільний час на громадсько-суспільну і політичну працю. Пан Степан є діяльний ввесь той час, не звертаючи уваги, чи то роблять „старі" чи „нові". Треба, направду, подивляти тих людей, які ніколи не жалують ані труду ані матеріяльних видатків, коли ходить про українську справу, а також справи нашої нової батьківщини. Коли краще пізнаєте то подружжя, то прийдете до переконання, що ціле їх життя є виповнене г р о м а д с ь кими справами. Їх гостинний дім все є відкритий для всього, що є зв'язане з громадською справою.

Тому не дивно, що коли громадянство довідалось, що є вечір для п. Левкутів, поспішило громадно і виповнило, як ніколи, залю Українського Народного Дому. Бачили ми там не тільки особистих чи політичних приятелів, були там люди різних політичних переконань, були представники різних місцевих організацій, були і позамісцеві, як з Шікаґо, Клівленду, канадійські українці були дуже численно заступлені з Віндзору, Лімінґтону а навіть з далекого Вінніпеґу. Вечір відкрив молитвою о. прот. Ф. Білецький, а цілою імпрезою проводив вміло п. В. Дідик. У всіх привітах, а було їх дуже багато, підношено жертвенну працю п. Левкутів і складано побажання дочекати золового ювілею на вибраній дорозі. По офіційній частині йшла забава м а й ж е д о р а н а. На другий день, пополудні, зібралось в домі п. Левкутів кількадесять осіб, ближчих приятелів господарів, де проведено ще кілька приємних годин. Ця імпреза була доказом, що громадянство вміє вшанувати працю, що повинно бути заохотою для тих, яких „хата скраю", стати ближче громадських подій. П. Левкути дістали на святі дуже гарні дарунки.

Не було тим разом традиційної збірки. А шкода..., бо де добра забава, там серце м'якне. П. Левкути зложили в редакції „Свободи" $25, за які редакція буде висилати бідним дітям залишенців в Европі діточий журналик „Веселка".

Над цілою імпрезою напрацювались пані: К. Ігнатюк, К. Ониськів, А. Наконечна, Г. Чуй, а справу харчеву несла на своїх плечах п. А. Любінська.

Іван Білоус.

„РЕАКЦІЯ ПІДСОВЄТСЬКОЇ ЛЮДИНИ НА НОВИНУ"

(Закінчення зі стор. 2)

тивний". Сільськогосподарські технічні кадри: „Кому з цього користь — невідомо". Колгоспна а д м і н і с трація: „Дуже важлива постанова". Рядові колгоспники: „Подарунок щедрий, а що з того?.."

А ось як реагують підсовєтські люди, довідавшись про те, що в ЗДА випускають щороку шість пар взуття на кожного мешканця: — Висококваліфікований робітник: „Ні п'ятиліток у них нема, ні державних графіків випуску продукції, а взуття — хоч завались!" Робітники середньої й низької кваліфікації: „Не те, що у нас. Там, якщо й захочеш босяка ходити, то не будеш". На політробітника особливого враження це повідомлення не справляє. У командира відношення байдуже. Службовець: „Не може бути, перебільшують". На відповідального працівника повідомлення враження не справляє. Трудовий інтеліґент: „Як рівняти з нашою продукцією, то цифра дуже переконлива". Технічний робітник колгоспу: „Забезпечують з запасом!" Колгоспний адміністратор: „Навряд чи це правда". Рядовий колгоспник: „А скільки у нас?.."

Ще для прикладу, як реагують люди на інформації про підготову до виборів у Верховний Совєт СССР.

Серед кваліфікованих робітників зацікавлення це не викликає, — перечитують тільки імена кандидатів. Решта робітників — зовсім не цікавиться виборами. Політробітники армії перечитують передвиборні статті з необхідности, інтерес викликають тільки імена кандидатів. У командирів зацікавлення незначне. Серед службовців зацікавлення майже зовсім відсутнє, але відповідальні працівники вважають цю подію за дуже важливу. Трудовий інтеліґент: „Все це відоме й нецікаве". Колгоспне селянство усіх груп до повідомлень про вибори байдуже.

Ще цікаво, як припускально реагує підсовєтське населення на радіопередачі „Голосу Америки" чи „Вільної Европи" з розповідями найновіших утікачів про життя в Совєтському Союзі. Отже, взагалі, якщо розповіді досягають до підсовєтського слухача, то сприймають їх не завжди позитивно, бо вони викликають н е в д о в олення бідністю матеріялу. А окремі групи населення реагують на них так:

Робітники: „Там і без нього (втікача) знають, що у нас діється". Політробітник: „Не вміють його як слід використати". Командир: реакція дуже стримана. Службовець: „Там он як заговорив, а тут тихенько сидів". Відповідальний працівник: „Нічого особливого в цьому нема, тільки одним ворогом народу більше". Інтеліґент: матеріял сприймає з інтересом. Технічний робітник колгоспу: інтерес до матеріялу дуже великий. Адміністративний працівник: реакція стримана. Рядовий колгоспник: „Знає, про що розказує!.."

Психологія підсовєтського населення та його відношення до совєтського режиму від часу закінчення війни не змінились, бо не змінився й сам режим. Отже, знаючи, як реагувало воно на події з-перед 10-років, дуже можливо, що саме так реаґує й на події останніх днів.

В. С-ко

ЗА КУЛЬТУРНИЙ РІВЕНЬ ПОЛЕМІКИ

(Закінчення зі стор. 2)

тач має право давати оцінку прочитаного твору. Щоб писати оцінку твору — на це не потрібно ані замовлення, ані апробати його автора.

Літературний критик не потребує бути письменником. В культурному світі здавна так бувало, що найкращі та найоб'єктивніші оцінки нових літературних творів походили від літературознавців, а не від письменників. Звичайно найменше об'єктивними літературними критиками були письменники, бо вони писали свої оцінки тенденційно, або в приязно-вихвалювальному тоні або в конкуренційно-ворожому і навіть нищівному.

Вирозумілість для критика і культурна форма полеміки з ним допускальна для кожного автора. Але лайка та сліпа ненависть до критика не підносить поваги письменника. У культурних народів поважний вік є в пошані. У даному випадку поважний вік давнього українського наукового діяча і літературознавця став предметом кпин, насміху та лайки. Невже п. Чапленко ніколи не зможе чи не схоче досягнути „ранґи" дідка? Як у такому віці буде дивитись на свою статтю? Він зве В. Дорошенка ще й „недолугим" і „мстивим". На щастя, зі статті п. В. Чапленка найкраще видно, по чиїм боці „мстивість" і „недолугість" у видержці в ролі високого звання письменника.

Хто ж бо такий Володимир Дорошенко, що його так зневажає не молоденький вже п. В. Чапленко? — Володимир Дорошенко є одним із найстарших політичних еміґрантів із Сх. України ще з царських часів. За свої праці, розкинені по численних томах „Записок НТШ" у Львові, його вибрали давно-давно своїм дійсним членом спершу НТШ у Львові, а в 1912 чи 1913 р. НТШ у Києві, а згодом і членом Українського Історично-Філологічного Т-ва у Празі, Укр. Наукового Інституту в Берліні і нарешті членом УВАН на еміґрації. Це не відповідає правді, що В. Дорошенко не видав ніякої праці чи книжки. Пам'ятаю, що десь у 1918 чи 1919 році появилася збірка його літературно-критичних праць п. н. „Життя і Слово" (не мішати з журналом І. Франка!), а далі покажчик видань творів Т. Шевченка, такий же „Покажчик творів Івана Франка" та інші.

Володимир Дорошенко зазнав і всіх благ большевицької окупації у Львові в рр. 1939-41. Вигідного і безтурботного життя він ніколи не мав. Він важко працював. Якщо зібрати всі його праці, розкинені в „Ділі", в українських літературних і наукових журналах, то це дало б великі томи. Всі його праці в 60-ти відсотках були літературознавчими. Хто як хто, але Володимир Дорошенко має право писати на літературні теми, має право давати оцінки творів, як вишколений знавець нашого письменства і як критик-ерудит. Його не має ніякого морального права зневажати ніякий український громадянин, в тим більше громадянин, який повинен, як письменник, імпонувати своєю духовою культурою та рівновагою. Кожний може сказати щось немиле і неприємне в розпалі словної дискусії, але не сміє ніхто забуватись тоді, коли пише, бо verba volant a scripta manent як прикрий документ нетерпимости і сліпої ненависти.

З пожовклих листків

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ

(За час від 4 до 25 серпня 1904 р.).

ПРЕВАЖНЕ ДІЛО: ПЕРША УКРАЇНСЬКА БУРСА ВІДКРИВАЄТЬСЯ!

Під повижчим заголовком містить „Свобода" комунікат Головного Народного Комітету в Америці, повідомляючи громадянство, що з днем 15 вересня цей комітет відкриває в Ню Йорку Українську Бурсу ім. св. Миколая. До бурси будуть приймати хлопців у віці 10 років і вище, щоб виховувалися на людей науки й праці, а при тім на щирих українських патріотів. Головний Народний Комітет (Народний Фонд) постарався відразу за відповідного настоятеля для бурси, яким буде священик, Павло Тимкетич, людина лаґідної, а при тім енерґійної вдачі, повний любови до науки й до свойого народу.

Водночас із комунікатом проголошено конкурс на прийняття хлопців до бурси, в якому поставлені вимоги: 10 років життя; заява заплати по 12 дол., а від незасібних по 10 дол. місячно за втримання; шкільне свідоцтво покінченої вселюдної школи й свідоцтво знання української мови, свідоцтво здоров'я. юЧзинлА шорзілппг

Крім конкурсу поміщений заклик до громадянства за збільшення складок на Народний Фонд, з якого втримуєтьси бурса. У всіх числах „Свободи" поміщений виказ жертв на Народний Фонд, який до кінця липня 1904 р. зріс до висоти $1,159.47.

З НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТИ

Три пісні - вірші помістила „Свобода" в серпні, як зразок народної творчости еміґрантів. Одну, п. з. „Нуже, нуже, встань Русине, Ім'я твоє не загине" — підкладено під ноти, а під нею поміщена замітка, що це „Записано від Катерини Фариняк з Новоселець-Гнєвош, повіту Сянік".

Другий вірш, п. з. „Пісня канадійська", прислана Павлом Григорчуком з Гілберт Плейнс, у Манітобі, висловлює тугу еміґранта за рідним краєм, починаючи її такими словами: „Нераз я ся спозираю по далекім сході, десь там моє рідне село, тай видіти годі...".

Третя, „Пісня бразилійська", складена Захарем Повідайським, як „руський краковяк", відзеркалює настрій на тлі бразилійської природи, починаючи словами: „Ой піду я, піду, в лісочок пальмовий, Ой вирву я, вирву горіх кокосовий. Покочу я його згори на долину, Чи він ся покотить в стару Галичину."

ЧУЖИННІ ЗГАДКИ ПРО УКРАЇНЦІВ

У 29 числі німецького нюйоркського „Форвертсу" поміщена довша стаття п. з. „Ді Украіне рістет зіх" (Україна збройться). Згадані там на початку відомі селянські розрухи з-перед двох літ на Україні, а опісля подана відозва української революційної партії, яка була поміщена в „Свободі" ч. 27 з 1904 р. Стаття без підпису.

Три польські товариства в Сан Франсіско, у Каліфорнії, а саме: Сосайєті оф Полс, Літуеніянс енд Русінс оф Каліфорнія", приналежні до „Звйонзку Нар. Поль." і два інші вже з чисто польськими назвами, уладили спільними силами не тільки в імені поляків, але й литовців та українців прилюдне віче для запротестування „проти варварського й тиранського поступування брутального, корупційного й автократичного російського уряду супроти поляків і інших народів, сотнями літ втримуваних в неволі...".

ЗРІСТ ЧЛЕНСТВА У. Н. СОЮЗУ

В місяці липні приступило 227 нових членів до У. Н. Союзу, деякі разом з повними братствами, а саме: Бр. св. Миколая в Питсбурґу, Па.; Бр. св. Арх. Михайла, в Плезант Веллі, Па. Інші приступили через давніше вписані до Союзу відділи. Касовий звіт за липень 1904 р. виявляє в прибутках $20,528.83, в витратах $3,479.09, і загальний стан каси $18,419.64.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

ДОСВІДЧЕНИЙ МУЖЧИНА ДО ПРАЛЬНІ.
30-40 років. Стале місце. Добра платня. Голоситись особисто.
STAPLETON SERVICE LAUNDRY
54 Greenleaf Ave., West Brighton, Staten Island

ФРИЗІЄР
Висока платня плюс комісове. Стала праця. Добра нагода для фахівця. Приємні умовини праці. Голоситись:
BETTY SCHWARTZ
5303 — 13th Ave., Brooklyn, N.Y.
Phone UL 1-5315

ПОТРІБНО ФРИЗІЄРА
З досвідом. Стала праця. Добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
ALPHINE BARBER SHOP
551 — 5th Ave. New York City (2nd floor — near 45th St.)
Phone MU 2-4844

ПЕРШОРЯДНИЙ DIE MAKER
ПЕРШОКЛЯСНИЙ PRESSMAN
Cutting & Folding Dept.
Юнійна фабрика.
NATIONAL FOLDING BOX CO.
20 River Road — Bogota, N. J.
N.Y. Phone BR 9-1207

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

ФРИЗІЄРКА
Досвідчена у всіх ділянках свого фаху.
Також shampoo манікюристка. Висока платня плюс комісове. 5 днів в тижні. Голоситись:
Philip of the Hotel Gramatan
Bronxville
Phone DE 7-1065

MANICURIST & SHAMPOO GIRL
Досвідчена. 5 днів. Добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
ARMAND'S BEAUTY SALON
11 E. 45th St., New York City
Phone MU 2-2868

FINGERWAVER — MANICURISTS (2)
Добра платня. Стала праця. Приємна "Air Conditioned" робітня. Голоситись:
VANITY BEAUTY BOX
53 E. Tremont Ave., Bronx, N. Y.
Phone CY 9-3080

КОСМЕТИЧКА
Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Висока платня. Стала праця. Приємний air conditioned сальон. Голоситись:
ERNA'S BEAUTY SALON
1306 Madison Ave. New York City
Phone LE 4-9910

ОПЕРЕЙТОРКИ а ПРИБИРАЛЬНИЦІ
До кращої якости блюзок. Добра платня. Стала праця. Голоситись:
SUZANNE BLOUSE CO.
34 South 6th Ave. Mt. Vernon
Phone MO 4-7507

FINGERWAVER
Досвідчена у всіх ділянках фаху. Стала праця. Добра платня плюс комісове, приємні умовини праці. Голоситись:
YORK SALON
447 E. 86th St., New York City
Phone AT 9-3631

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

МАНІКЮРИСТКА
Досвідчена. Стала праця. Добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
BETTY SCHWARTZ
5303 — 13th Ave. Brooklyn, N.Y.
Phone UL 1-5315

FINGERWAVER
Досвідчена або початкуюча. Молода жінка у віці 25-30 р. Стала праця. Приємні умовини праці. Голоситись:
JUDY'S BEAUTY SALON
2559 Amsterdam Ave. N. Y. C. (near 187th Street)
Phone WA 8-3510

Досвідчені ДО ШИТТЯ СУКОНОК
Праця від штуки. Добра заплата.
LYNN-MAR DRESS CORP.
230 Merrick Rd., Lynbrook, L. I.
LYnbrook 9-4450

FINGERWAVER-MANICURIST
Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Стала праця, добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
MARLEY HAIRDRESSERS
812 Franklin Ave., Brooklyn, N.Y.
Phone ST 3-8800

NURSE — L. P.
Досконалі умовини. Добра платня. Голоситись:
University Nursing Home
2505 Grand Ave. (cor. 190th)
Phone CY 5-3393 — Bronx

МАСАЖИСТКА ОБЛИЧЧЯ.
Асистентка усування плям. Стала праця у приємнім сальоні при 5th Avenue.
Тел.: PL 7-1853

КОСМЕТИЧКА
Приємна праця в гарнім air conditioned сальоні. Без вечорів — добра платня. Досвідчені оперейторки. Голоситись:
ZENDLER'S HAIRDRESSERS
629 Jericho Turnpike
New Hyde Park
Phone FL 4-4536

Help Wanted Male—Female

ФРИЗІЄРИ І ФРИЗІЄРКИ
Стала праця для мужчин і жінок. Висока платня. Air Conditoned.
ADOLPH'S
32-18 Broadway, Astoria, L. I.
Phone RA 8-9038

НА ПРОДАЖ

ЧИСТИЙ МЕД
продають українські пасічники
СОЗОН БЗЕНКО І СИН
S. BZENKO & SON
694 Rochester Rd., Rochester, Michigan.
Detroit Eastern Market
Stall 82 і 276.
Маємо добрий липовий мед.
Прийдіть на нашу виставу
Michigan State Fair — Sept 3-12.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі".

BUSINESS OPPORTUNITY

РОБІТНЯ СУКОНОК
Модерна фабрика. Повний виряд. 30 машин. Добре проспосперуюча. На Бронксі. Можна поліпшити умовини життя. Власник продає досконалу биз. нагоду по дуже помірковані ціні.
Тел. власника LE 4-0570

ВИНАЙМ АБО ПРОДАЖ
КІНО, Main St., Brooklyn. 600 місць. Оборот $48,000. Звернено до Supermarket, церкви й інш. Приблизна ціна $55,000. Визнес і посілість $20,000 готівки.
DORSET
LU 9-6620 — LU 9-5120

Surf City — Long Beach Island
Гостинниця — бл. N.Y. на побережжі Jersey; наріжне положення, бл. церкви і пошти. Ідеальне на малий готель, лікарню, прив. дім, 2½ поверх., 15 кімнат, умебльовані, всі необхідності. Огляньте, щоб оцінити. $25,000.
Beachhaven 4-7411
or Box 44, Surf City, N. J.

LUNCHEONETTES — 5½ ДНІВ
$1,000 прихід; потр. гот. $5,000
$1,500 прихід; потр. гот. $12,000
$1,800 прихід; потр. гот. $17,000
HALIKIAS BROTHERS
418 Broadway, New York City
Phone CA 6-8190

ЛАНЧОНЕТА
Повний виряд. Наріжне, рухливе положення при Broadway. Відкрите вікно. Винайм на 10 р. Тижн. прихід $1,200. Відповідне для подружжя або 2 спільників. Досконала бизн. нагода. $10,000 (легкі сплати).
Phone owner WA 3-9017

DELICATESSEN — KOSHER
Повний виряд. Добре бизнесове положення. Можна поліпшити умов. життя. Власник продає цей доск. бизнес по дуже помірков. ціні, або пошукує доброго спільника. Тел. власника:
SH 3-9527

Перероблені
МАШИНКИ до ПИСАННЯ

англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові прилади. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

СКІЛЬКИ ВАГИ ХОЧЕТЕ ВТРАТИТИ?

Як ви хотіли би втратити добру скількість фунтів свого намісного товщу без вживання шкідливих ліків і без дошкульного голодування? Як ви хотіли би добре їсти й одночасно залишатись тонкими? Чи це неможливо? Маємо для вас добру новину.

НАЙНОВІША, найбільш сензаційна метода вможливлює вам тепер позбутися надмірної ваги ВЕЗПЕЧНО, без тортурування себе ниючим голодом і без ослаблювання себе наслідками виснажливої дієти. Читачі цього часопису можуть вважатися щасливими, бо ми вможливили їм скористати з того пляну, разом із місячною доставою оплатків, — після того, як пішлете цю вирізку на адресу KINGSLY CO., Dept. 805, Peekskill N. Y. Не потребуєте посилати грошей, а просто заплатите листоноші $5 плюс кошти поштової пересилки, якщо він доручить вам пакунок. Тоді зроби таке: Перестудіюй плян і докладно дотримуйся його впродовж 30 днів. (Він охоплює приймання 3 оплатків на 20 хвилин перед кожним їдженням). Якщо ви, з якоїсь причини, не будете вдоволені до кінця названого терміну, просимо відіслати порожнє пуделко для звороту грошей.

Спорт

СТ УКРАЇНА — ВАЙТ ІҐОЛС 5:1.

Торонто. — Поверх 3000 глядачів було свідками відплатного матчу за нещодавний реміс 1:1 на грищі Бродвю, де „Україна поеремогла безапеляційно поляків 5:1 воріт в першенствах Н. Ліґи Онтерія. Усі ворота були добуті в першій половині. 5 воріт із шести добуто на протязі 10 мінут, при чому Україна встановила певного роду рекорд Ліґи, стрілявши в 5-ти мінутах — троє воріт. По перемозі над поляками, Україна потребує мінімально тільки дві точки, щоби побити Олстер в позиції лідера і стати чемпіоном Н. Ліґи. Україні остало дві гри — Тризуб і Гакоаг в Монтреалі.

Ворота добули: по комбінації Лонґ-Стіварт Вайт-Іґолс веде 0:1. Сентер нападу України Вілік, який стрілив аж троє воріт на 3 мін., рівняє 1:1. Усі троє воріт Вілік добув з подач змагуна Габи. Береза — добуває 1 ворота з подачі Сипилка, коли останні ворота стрілив з мету карного Остап Стецьків. В другій половині вислід 0:0.

ВАЙТ ІҐОЛС — УСК ТРИЗУБ 5:2.

Торонто. — Знову свого роду сензація. Тризуб, вигравши першу ліґову стрічу 5:1, програв дуже несподівано реванж — 2:5 противникові, який вдержується на кінцевій позиції табелі. Воротар Тризуба Шабо, мав дуже тяжкий день, бо польська команда спробувала офензиву і добре стріляла по воротах, застосовуючи перший раз в сезоні таку тактику. До половини веде Тризуб 2:1. Серію воріт відкриває В. Вілоус з вільного мету, поляки відповідають стрілом (Т. Вітковскі), одначе Дмитрук перед півгрою ставить українців в позиції ведення партії. По зміні — Вілі Орли рівняють з мету карного на 2:2 (Фіндер) і починають при вдержаній перевазі пробувати стріляти по воротах Тризуба. Така тактика виказує поступи та Т. Вітковскі добуває 3 і 4 гол. Знаний бомбардир і центровик поляків Павлюс з 20 метрового стрілу фіналізує вислід реванжу. Глядачів поверх 2000.

Богдан Прудиус.

МЕШКАННЯ

МАЮ ПОМЕШКАННЯ
для самітної жінки або дівчини. Є осібна кімната і кухня. Голоситись:
Mrs. М. Л. c/o Сурма
11 East 7th Street
New York City
Місячно або тижнево.

MISCELLANEOUS

Чи Ви потребуєте $$
$1,000 до $4,000
2-гі МОРТҐЕДЖІ
- Полагоджується в 24-ох годинах.
- Знижка сплат.
- Получіть всі ваші довги.

Expert, Confidential Service
Phone Mr. Kingsley
LO 4-5850, Ext. 99

АЛЮМІНІЙОВІ ДАШКИ НАД ВІКНА,
двері, охоронні вікна, жалюзі, веранди. Найкраща якість по найбільш поміркованих цінах.
KING INDUSTRIES
1022 Yonkers Ave., Yonkers, N.Y.
Phone Beverly 7-8500

● Арґентинський президент Хуан Перон наказав п'ятьом літакам перевезти 120 ґватемальців, які після революції шукали азилю в арґентинській амбасаді в Ґватемалі. Ці ґватемальці дістали право азилю в Арґентині.

З Канадійської Сцени

ГЕСП — ТУРИСТИЧНА ОКОЛИЦЯ КАНАДИ

Півостров Гесп (11,400 кв. миль поверхні) може служити мовознавцям за зразок цікавого мовного розміщення: внаслідок перемішання етнічних груп після опанования Канади британцями в пол. 18 стол. сьогодні не належить до рідкости мешканець півострова Гесп з таким чисто ірляндським прізвищем як Майкел Малруні, але який би не знав іншої мови, крім французької; водночас не є рідкістю мешканці з французькими прізвищами, як напр. Габрієль Кампо, але які звичайно знають тільки англійську мову з ірляндським акцентом.

Всі однак ґеспійці відзначаються своєрідною незалежною, хоч щоправда приязною поставою до життєвих справ. Свідомі того туристичні бюра радять своїм клієнтам бути якнайбільш тактовними в поведінці з ними. Галасливі та чванькуваті туристи мають нераз чимало трудностей у підшуканні нічлігу та всяких інших туристичних удогіднень; зате туристи привітної вдачі мають запевнені услуги ґеспійців за зовсім приступну ціну.

Найбільш відомим місцем на терені Гесп є Перс Рок — велетенська гірська формація над затокою Шалер, висока на 300 стіп, а довга на 1,420 стіп. Уряд провінції Квебек подбав про те, щоб краси тамтешнього краєвиду не псували якісь кричущі таблиці з написами або примітивні крамничні прилавки з харчами чи туристично-пам'ятковими речами. Район Гесп розбудувала ще французька адміністрація Канади і провінційний уряд бажає втримати його в ненарушеному виді.

(„Канадійська Сцена").

КОМУНІСТИ АҐІТУЮТЬ КАНАДІЙСЬКИХ ФАРМЕРІВ

Канадійські комуністи притримуються доручень головної квартири світового комунізму в Москві не тільки щодо лінії своєї пропаґанди, але й щодо добору методів тієї пропаґанди. Тепер вони користуються т. зв. „моторовими кавалькадами" чи „караванами" для поширювання кремлівських ідей.

Робітничо-Проґресивна Партія — речник Кремля в Канаді — організує поїздки автомобілями, випосаженими в гучномовці, комуністичні видання і вишколених пропаґандистів. Такі моторизовані пропаґандивні бригади відбувають поїздки по фармерських околицях Канади. В інших країнах світу комуністи послуговуються таким же способом. Ось офіційний тижневий орган комуністичної партії в Букарешті повідомляє, що італійські комуністичні „мирові каравани" відвідують усі сільські місцевості в провінції Мантуа і вияснюють їх мешканцям — „особливо жіноцтву" — напрям політики комуністичної партії.

Комуністи в Канаді роблять тепер великі зусилля, щоб прихилити на свою сторону сільське населення. Моторизовані пропаґандивні бригади є одним з їхніх засобів переконування канадійців, щоб вони вірили в те, в що велить їм вірити Кремль.

Потрібно, щоб усі канадійці були належно поінформовані про справжній характер, ролю і мету отих комуністичних „кевелкейдс".

(„Канадійська Сцена").

ПОЛІЦІЯ ДОБРА, АЛЕ ЗЛОДІЇВ ТРЕБА І САМОМУ БЕРЕГТИСЯ

Найбільш замітним прикладом успішної праці детектива в Канаді була мабуть справа розкриття великої крадежі срібла у копальні новошотляндської фірми в Кобальт, Онт. 1908 р. Урядовці тієї копальні звернулися до Джорджа Келдбіка, головного поліциста в Кобальт, щоб допоміг їм віднайти 25 срібних штаб литого срібла, викрадених з залізо-бетонних пивниць тієї компанії. За нецілих 14 днів Келдбік відшукав не тільки 25, але 26 срібних штаб, бо як виявилося, компанійні урядовці дещо недбало підраховували свої срібні запаси в пивниці.

Келдбік вислідив, що крадежі довершила група копальняних робітників, вломившися до пивниці за допомогою знарядь тієї ж копальні, коли працівники копальні були в містечку Кобальт на дозвіллі.

Згадана недбайливість компанійних урядовців щодо належного забезпечення срібних штаб перед крадіжжю частинно виправдувалася обставинами: Кобальт, первісне копальняне містечко в тому часі, було майже ізольоване від решти світу. Літом не було іншої комунікації з тим містечком за винятком поїзду. Околиця була дика, багата в скелисті узгір'я і майже бездонні багна. Ще навіть у 1920-их роках там затонув автомобіль, попавши на трясовиння при т. зв. шосі з Норт Бей. Значить транспорт важких срібних штаб — кожна вагою 100 фунтів — представляв собою дуже трудну проблему.

Келдбік відкрив, що приблизно половина перетопленого срібла в штабах була захована в купі всякого зламу і сміття недалеко копальні. Незабаром він віднайшов теж решту вкраденого срібла: на дні ріки, що пропливає в тій околиці. Злодії впевнилися перед тим, що дно ріки є кам'янисте і в тому місці затопили свій скарб. Однак найбільшою турботою головного поліциста було те, що він усвідомлював собі наслідки тієї крадежі: якщо не вдасться арештувати злодіїв та повернути власникові його срібло, то до Кобальту нахлине чимало злодіїв з інших місцевостей, заохочених тим „успіхом" місцевих злодіїв. Цю турботу поліциста можна зрозуміти з факту, що не дивлячись на багатство кобальтського району (одна тільки копальня продукувала тоді 22,000 унцій срібла з одної тони руди) керівники копалень до часу цієї голосної крадежі стосували дуже поверховні заходи проти крадежей.

Ситуація значно змінилася після цього випадку. Констебль Келдбік арештував виновників і відзискав вкрадене срібло, але й керівники копальні з тієї пори стали більш дбайливими в береженні свого цінного металю.

К. С.

ГОЛОС ЧИТАЧА

ЄЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ШПИТАЛЬ

У „Свободі" з суботи, 28-го серпня 1954 р. ч. 166, появилася стаття п. Л. І. під заголовком „Український Шпиталь".

Порушена в тій статті думка про будову українського шпиталю в Ню Йорку є дуже здорова і важлива. Ніхто з нас українців не зможе заперечити, що нам потрібний наш український шпиталь. Кожний мусить признати, що хворий українець чи українка, що потребують шпитального лікування, почувалися би далеко краще під час свойого лікування в своїм шпиталі, серед своїх лікарів і медичних сестер.

Вуває не раз, що нашого чоловіка чи жінку примістять в шпиталі серед людей, які володіють лише англійською мовою, не кожний з наших людей, а головно новоприбулих, вже так опанував англійську мову, що може свобідно нею володіти і розмовляти зі своїми товаришами недолі, що знаходяться в тій самій кімнаті. Також не раз не може він висказати лікареві чи медичній сестрі свої бажання і вияснити свої недомагання. Такі обставини напевно не причиняються до швидкого виздужання даної особи, а лише більше ту особу деневрують і вони хотіли би з того шпиталю якнайскорше вирватись.

Оповідав мені одного разу один з наших українців, котрий лікувався в однім зі шпиталів, що треба було йому дати „лєвативу", бо вже більше чим три дні мав забитий жолудок. Він не знав, як то сказати по-англійськи. Медична сестра, яку він прикликав, щоби її висказати своє бажання, не могла з ним порозумітись. Щойно при помочі відповідних рухів рук мій знайомий міг вияснити про що йде річ і тоді з гіркою бідою медичні сестри його зрозуміли.

Думаю, що в справі будови українського шпиталю в Ню Йорку можна би наложити на українську суспільність якусь відповідну квоту на його будову. Знаючи п. д-ра Р. Осінчука з його енерґії та плянового і розумного поступовання, вірю, що коли він підніс думку про влаштування українського шпиталю в Ню Йорку, то при Божій помочі пощастить ту думку зреалізувати.

Ю. С.

КНИГИ ВІЧНІ!
На спеціяльному випродажі книг, можете набути дуже дешево:
Д-р С. Демидчук: Знання життя.—Ціна 20 ц.
П. Свій. Теорія політики. — Ціна 40 ц.
Твори Олеся: Поезії. T. V.
З журбою радість обнялась. — На зелених горах.
Всі три за $1.00.
Замовлення слати:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

REAL ESTATE

LINDENHURST, L. I. 5 кімн. дім, всі удосконалення, сон. веранда, вел. комора, ґараж, піддашшя, дім-робітня, огороджений літній дім, коминок ззовні, став зі свіжою водою, овоч. дерева, повно корчів, 12 площ 100x300. Lindenhurst 5-0674.

Milton; N. Y. — Route 9 W.
Новий модерний, мурований дім, 10 кімнат, 2 акри, 2 лазнички, 2 кухні. Мусить продати з огляду на смерть в родині.
Телеф.: Milton 2181
1929 73rd St., Brooklyn, N. Y.
CL. 9-1150

FLEMINGTON околиця. Куряча фарма, модерна, air conditioning, купаль. басейн, курники, 100% все автоматичне, вода, електрика. Місткість на 7,000; 5,000 курчат. Flemington гуртівня забирає всі яйця і кури. Жадає $75,000. David Reiss, R. D. 1, Frenchtown, N. J. Tel.: 253R3 or Box A 30, 11 W. 42 St., N. Y. C.

LAKE HUNTINGTON, N. Y.
Чудове положення на ранч-колонію. 6 акрів; Narrowsburg Rd. Фронт 756x300 ft., фронт до озера 322x285, каналізація, земля частинно очищена. Продаж зі стратою. CASTELLANO, 1627 61st St., Brooklyn, N. Y.,
BE 2-2696 or CL 6-4238

КОСМЕТИКА

КОСМЕТИКА
До набуття різні креми; від плям, веснянок, прищів, затовщення, вугрів та на загальну поправу цери.
M.-MALA
3510 W. Evergreen Ave.
Chicago 51, Ill.
Заступництво на Ню Йорк й околицю:
Фірма "ARKA"
48 E. 7th St., New York City
Тел.: GRamercy 3-3550

БУДІВНИЧІ

Для старших людей, що не переносять холодного клімату, чудова нагода поселитися на Флориді та прожити довшого віку. Маю в Маямі в місті площі і будую 10 домів по умірковані ціні. Хочу, щоб поселилися свої люди. Голоситись:
S. PROCYK
2971 Rird Avenue
Coconut Grove.Miami.Fla.

BOATS FOR SALE

KLIPPER AERIUS FLAG SHIP
Складаний човен з 2 лавками. Міцна ґума, полотняні вітрила. Вбудовані повітряні тюби (sponsons) для охорони від топлення, новий упрощений автомат. замок і метал. устаткування. Виряд до плавання і різнородні знаряддя. Довжина 17 ft., ширина 35 інчів, глибина 4½ інчів. Вага 59 lbs. Досконалий стан, уживаний тільки 4 тижні. Коштує $800, продається за $150 Тел.: YOnkers 5-1250.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІҐРАЦІЇ!

Одинокий представник найкращих швайцарських годинників „ОМЕҐА" в самому серці української громади на півночі поручає найновіший модель „ОМЕҐА АВТОМАТІК" годинник, що самий накручується.

Ціна від $71.50 і вище.

Великий вибір гарних 14-каратових виробів з золота і срібла на дарунки з різних нагод. Ми тішимося вже 39 років великою українською клієнтелею не лише в Шікаґо, але й висилаємо по всій Америці на C. O. D. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Доґідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seleey 3-5753

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE. PHILA. 23, PA.
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9. вечора.

ІВАН ГІРНИЙ
знаний широкій укр. публиці як „ЦІСАР"
фаховий автомобільний механік відкрив і провадить власну станцію обслуги і направок під фірмою:
Продавець Mobilgas
JOHN'S EXPRESS SERVICE STATION
— MOBILGAS
631 Bruckner Blvd., Bronx 55, N. Y.
bet. E. 149th St. & Leggett Ave., near Willis Ave. i Triborough Bridge — MOTT HAVEN 9-9907
Кличте на це число, або на ORegon 7-5212 в кожній порі, а „ЦІСАР" прийде взяти Ваш автомобіль до направи чи обслуги.
Спеціяльно низькі ціни на незрівняні продукти MOBILGAS і MOBILOIL і за обслугу і направи.

ТАРЗАН, ч. 3337. Дивний пакунок.

Очі всіх були звернені на жерця, який витяг свій кинджал і розрізав мішок. Тарзан спостерігав з-під примружених повік нетерпляче злорадне лице Немони.

Жрець підніс один бік мішка і витрусив тіло на землю. І тоді всі роз'явили роти з подиву.

Немона раптом крикнула в неопанованому приступі гніву. Це було тіло Ерота, і він був мертвий!

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone: GRamercy 7-7661

15. ВЕРЕСНЯ Ц.Р. ВИХОДИТЬ З ДРУКУ ДОВГО ОЧІКУВАНЕ ВЕЛИКЕ ВИДАННЯ:

ФОТОАЛЬБОМ „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ"

668 красзнавчих фотографій з всієї України!
163 ілюстрацій українського мистецтва!
297 ілюстрацій з української історії!
1,128 всіх ілюстрацій з супровідними укр. й англ. текстами. Люксусовий папір, друк і оправа!!!

АЛЬБОМ ЦЕЙ — ЦЕ
- Найкраща пам'ятка з України.
- Найпопулярніший засіб навчати українознавства!
- Кожна сторінка — це спомини, спомини, спомини!...
- Майбутня настільна книга кожного українця у всіх закутинах світу!

ЦІНА (включ. з пересилкою) ТІЛЬКИ $12.50 за примірник. Замовляйте негайно у видавця, надсилаючи належність на адресу:
M. Boreckyj
431 BLEECKER STREET
BROOKLYN 37, N. Y.

МАЄМО ВЖЕ НА СКЛАДІ і висилаємо негайно після одержання замовлення з належністю
• НОВИЙ І ЗНАМЕНИТИЙ (60 ТИСЯЧ СЛІВ) •
УКРАЇНСЬКО - АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК
М. Л. ПОДВЕЗЬКА
в ціні $5.00 за примірник. — Добрий друк, папір і оправа. Необхідна книга для кожного українця — незалежно від ступня його знання англійської мови! — Замовляйте у:
M. BORECKYJ, 431 Bleeker Street, Brooklyn 37, N. Y.